

Temat zajęć:

Zawsze myj ręce
przed posiłkiem

Cele edukacyjne: Dzieci formułują instrukcję mycia rąk.

Przeznaczenie: dla klas II-III.

Czas trwania: 30 minut.

Środki i pomoce dydaktyczne:

Różne instrukcje np. do zbudowania mebla, obsługi radia itp., obrazkowa instrukcja mycia rąk (np. WHO - w załączniku lub BHP), instrukcja do pocięcia (w załączniku), kartki formatu a4.

Przebieg:

Budujemy instrukcję.

Nauczyciel rozdaje dzieciom instrukcje różnych urządzeń. Prosi, aby się z nimi zapoznali. Droga rozmowy ustala, jakie są wspólne cechy instrukcji:

- Jest uporządkowana np. jest spis treści, jasno zaznaczone są nagłówki (zagadnienia) oraz w tekście są wypunktowane miejsca,
- Jest zilustrowana, na ilustracji są często odniesienia do punktów w tekście.

Nauczyciel prosi dzieci, aby odszukały na ilustracji, w którym miejscu znajduje się przycisk włączający urządzenie i prosi, aby jego opis uczniowie znaleźli w instrukcji. Uczniowie czytają opis. Nauczyciel zauważa, że zdania są krótkie i jasne. Po zapoznaniu się z instrukcją nauczyciel proponuje stworzyć własną instrukcję. Proponuje, żeby wykonali opis tego, co każdy powinien wiedzieć, znać i umieć - umyć dłonie. Wyjaśnia, że często w pośpiechu zapominamy prawidłowo myć dłonie, a to tylko okazja dla bakterii i zarazków. Wskazuje, że tego typu instrukcje mogłyby się znaleźć w łazienkach szkolnych i domowych, dlatego też wykonaną instrukcję zabierzecie do domu, a w szkolnej łazience pozostawimy jedną z nich.

ABC

• PARTNERSTWO DLA ZDROWIA •

Nauczyciel dzieli dzieci na niewielkie zespoły i wyjaśnia, że instrukcję mycia rąk, którą znalazł była przedstawiona w obrazkach, ale ich kolejność została pomieszana, ponieważ zostały one pocięte. Rozdaje dzieciom karteczki z obrazkami i prosi, aby dzieci poukładały je wg własnej woli. Gdy zadanie jest gotowe dzieci przedstawiają swoje instrukcje - będą one różne w różnych grupach. Nauczyciel zastanawia się, czy to, że każda grupa ma inaczej - czy to jest poprawne, czy tak może być? Czy można w różny sposób myć ręce? Dzieci muszą uświadomić sobie, że oprócz takich czynności jak namoczenie i namydlenie rąk, a później opłukanie i wytarcie pozostałe czynności mogą być wykonane w różnej kolejności.

Nauczyciel proponuje dzieciom przejść do opisu poszczególnych obrazków i zbudowania możliwie prostych zdań, na podstawie, których później dzieci będą tworzyć własne instrukcje. Nauczyciel czuwa nad poprawnością wypowiedzi uczniów. Na koniec prosi, aby dzieci w grupach samodzielnie przygotowały własne instrukcje odpowiednio do przygotowanej przez siebie kolejności obrazków. Nauczyciel sprawdza ich poprawność i proponuje przepisanie ich na czyste kartki formatu a4 i zanieśenie do domu, gdzie uczniowie mogą je powiesić (za pomocą taśmy klejącej) obok lustra w łazience.

Po zajęciach nauczyciel zawiesza instrukcję mycia rąk Światowej Organizacji Zdrowia (aneks - jak_myc_rece.pdf, WHO; źródło: http://antybiotyki.edu.pl/pdf/jak_myc_rece.pdf).

ABC

Uzasadnienie: Podczas budowania instrukcji dzieci nie tylko uzmysławiają sobie szczegółowość tej czynności, ale także jej istotę i technikę.

Scenariusz 3 - matematyka

Temat zajęć:

**Zawsze myj ręce
przed posiłkiem**

Cele edukacyjne: Wprowadzenie dzieci do zjawiska prawdopodobieństwa.

Przeznaczenie: dla klas I-III.

Czastrwania: 30 minut.

Środki i pomoce dydaktyczne:

Moneta, po dwie kostki do gry w dwóch kolorach dla każdej grupy, ewentualnie kalkulator.

Przebieg:

Dziś chcę wam wyjaśnić, na czym polega obliczanie prawdopodobieństwa i czym jest pewność. Mówimy często, że jesteśmy pewni czegoś, to znaczy mamy na myśli - wiemy, że coś się wydarzy, ale często jest też tak, że pomimo naszej wiedzy dane zjawisko nie zachodzi. Wtedy przestajemy być pewni. Jest specjalna dziedzina nauki matematyki, która zajmuje się właśnie ocenianiem tego, czy zachodzące zjawisko jest pewne, a więc zawsze się ono wydarzy, czy też istnieje pewna szansa, że czasem dane zjawisko nie zachodzi. Weźmy na przykład pod uwagę pogodę - z jaką pewnością wiemy, że zapowiadana przez pogodynkę pogoda się sprawdzi - np. spadnie deszcz. Muszą nastąpić pewne warunki - pojawić się ciemne chmury, nastąpić zderzenie dwóch frontów mas powietrza, aby pojawił się deszcz czy burza. Teraz inny przykład. Mam tu kostkę do gry, ma ona 6 ścian. Kto z was jest teraz pewien, że gdy rzucę kostką do gry to wypadnie szóstka? Nauczyciel rzuca i niezależnie od tego, co wypadło bierze drugą kostkę. A teraz wezmę dwie kostki, ile obie razem mają ścian? [12] Kto teraz jest pewien, że, na której z kostek wypadnie 6? O tym jak to ustalić mówi nauka zwana prawdopodobieństwem.

• PARTNERSTWO DLA ZDROWIA •

To właśnie za pomocą jej wzorów ustalono, że szansa na wygraną w totolotka wynosi 1 do 14 mln (dokładnie 1: 13 983 816). Trzeba by kupić 14 mln kuponów i na każdym z nich skreślić inną kombinację liczb, aby mieć pewność, że się wygra. Dziś sprawdzimy, co robią naukowcy badając prawdopodobieństwo.

Moneta. Zaczniemy od monety - nauczyciel bierze monetę i ustala z dziećmi, że przy jednym rzucie może wypaść albo rewers (ta strona monety z nominałem) albo awers (z „orzełkiem”). Sprawdźmy, jak wygląda kolejnych 10 rzutów: zrobimy tak, narysujcie tabelę złożoną z 10 kratek w jednym rzędzie. Jeśli pojawi się rewers (R) wówczas zamalujecie kratkę, jeśli pojawia się awers (A) wówczas pozostawiacie kratkę pustą. Po kilku rzutach dzieci mają zamalowane niektóre pola (np. tak jak na rysunku niżej). Aby ustalić, co częściej wypadło należy zsumować liczbę rzutów, w których wypadła reszka i podzielić ją przez liczbę wszystkich rzutów ($4 \times R / 10$). Starsi uczniowie mogą sami wykonać to działanie; młodszy mogą skorzystać z pomocy kalkulatora.

A	R	A	R	R	A	A	R	A	A
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Sześciocienna kostka do gry. Teraz sprawdzimy, jak wygląda kolejne 10 rzutów kostką do gry. Uczniowie w podobny jak wcześniej sposób notują kolejne rzuty kostką. Aby ustalić, co częściej wypadło trzeba obliczyć prawdopodobieństwo dla każdej wartości - osobno dla 1,2,3,4,5,6. Okazuje się, że średnio wypadła 3. Oznacza to, że na pytanie, co wypadnie - większe prawdopodobieństwo będziemy mieli, jeśli powiemy, że trójka.

ABC
😊

1	5	3	4	2	1	6	2	3	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Scenariusz 3 - plastyka

Temat zajęć:

Zawsze myj ręce
przed posiłkiem

Cele edukacyjne: Wyjaśnienie, czym jest brud i zaprezentowanie, jak działa płyn do usuwania brudu.

Przeznaczenie: dla klas I-III.

Czastrwania: 60 minut.

Środki i pomoce dydaktyczne:

talerz, mleko, barwniki spożywcze (najlepiej w płynie), płyn do mycia naczyń w pojemniku, patyczki do uszu, farby akrylowe, kartki papieru, miska z wodą.

Przebieg:

Doświadczenie „brudu nie widać”. Nauczyciel pyta dzieci, czym jest brud i jak wygląda. Jeśli przetrzemy czystą ścierką po dawno niesprzątanym meblach to na ścierce osadzi się kurz - to jeden z elementów brudu. Najbardziej jesteśmy narażeni na brud i kurz, gdy jemy lub coś pijemy. W takich sytuacjach kurz, a wraz z nim np. bakterie dostają się do wnętrza naszego organizmu, gdzie mogą wywołać choroby. Osadza się także na naszych dłoniach i gdy widzimy je czyste to tylko nam się wydaje, że takie są. Niekiedy bywa też tak, że czujemy, że nasze dłonie kleją się do siebie. Często jest to efekt pocenia się - wydalanej z ciała wody, a wraz z nią **ABC** tłuszczów. Mokra od potu dłoń jest jak klej na brud. Dziś 😊 porozmawiamy sobie o sposobie działania mydła i o tym, jak pomaga ono usuwać brud.

Mydło rozpuszcza brud. Nauczyciel: chcąc Wam wyjaśnić, jak działa mydło przygotowałem doświadczenie. Mydło usuwa tłuszcz, który jest obecny w pocie. Po umyciu rąk można zobaczyć, że woda z naszych rąk jest ciemna. Żeby pokazać wam, jak działa mydło do talerza wleję mleko tak, aby zakryło dno, pokaże nam ono dokładnie, co się dzieje z nieczystościami. Wlewam do niego kilka kropel różnokolorowych barwników spożywczych - odpowiadają one "tłuszczowi", który osadził się na naszych rękach. W pojemniku mam płyn do mycia naczyń - działa tak samo, jak mydło. Zanurzę w nim patyczek do uszu i włożę go następnie do talerza (tak, by dotknął dna).

• PARTNERSTWO DLA ZDROWIA •

W czasie doświadczenia można zaobserwować, jak płyn do mycia naczyń sprawia, że barwniki (brud) dosłownie „uciekają” od mydła (patrz zdjęcie). Nauczyciel pyta dzieci o to, co stało się z kolorowymi barwnikami na mleku. Wyjaśnia, że mydło podobnie, jak płyn do mycia naczyń ma właściwości „odpychające”. Usuwa brud tak, jak to się dzieje na talerzu. *Musicie również pamiętać, że drugie śniadanie, które otrzymujecie od rodziców powinno być odpowiednio zapakowane w umyte i osuszone pudełko. Ważne jest też dokładne jego domknięcie, tak, aby przypadkiem nie otworzyło się w plecaku, co mogłoby skutkować zabrudzeniem jedzenia czy przedostaniem się do niego bakterii.*

Na dworze. Nauczyciel proponuje dzieciom wykonanie prac plastycznych, które są zbliżone do tego, o czym była mowa wcześniej. Na tafli wody znajdującej się w dużej misce z wodą nauczyciel rozlewa kilka kropel farb akrylowych tak, aby pokryły znaczną część tafli wody. Następnie kładzie na tafli wody kartkę papieru i unosi ją. „Przykleiła” się do niej farba akrylowa. Teraz wystarczy powiesić obrazek do wyschnięcia. Gotowy obraz można wykorzystać, jako kartę podarunkową, na której wystarczy napisać życzenia. Dzieci wykonują swoje prace i po wyschnięciu zanoszą do domu.

ABC
😊

Uzasadnienie: Dzieciom trudno jest wytłumaczyć, jak groźny jest brud, tym bardziej, że „brudu nie widać”. Z tego względu warto zorganizować zajęcia w trakcie, których dzieci będą mogły lepiej przyjrzeć się temu procesowi.

Temat zajęć:

Zawsze myj ręce
przed posiłkiem

Cele edukacyjne: kształtowanie precyzji i koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Przeznaczenie: dla klas I-III.

Czastrwania: 30 min.

Środki i pomoce dydaktyczne:

duża miska z piaskiem lub wodą, cztery puste przezroczyste pojemniki (np. plastikowe kubeczki), 12 łyżek do zupy takiej samej wielkości, lejek, plastikowe butelki.

Przebieg:

Nauczyciel wyjaśnia zasady gry: dzieci siedzą w grupach jedno za drugim w taki sposób, aby pierwsze osoby siedziały przodem do miski z piaskiem. Gdyby spojrzeć z góry tworzą obraz krzyża - w którego centralnym miejscu znajduje się miska, a ramiona krzyża tworzą drużyny. Na końcu każdego rzędu jest inna miska. Każda z drużyn otrzymuje po trzy łyżki. Ich zadaniem jest przetransportowanie wody / piasku za pomocą łyżeczek z dużej miski do pojemnika na końcu każdego rzędu. Transport odbywa się poprzez podawanie sobie nawzajem łyżek. Gra się kończy po ustalonym wcześniej czasie (np. 7 minut, ewentualnie do osiągnięcia konkretnego poziomu przez jedną z grup). Wygrywa ta grupa, która przeniosła najwięcej piasku/wody. Substancje porównuje się zestawiając ze sobą lub wsypując do jednakowej plastikowej butelki (lejek), gdzie zaznacza się poziom. W trakcie zabawy (szczególnie z piaskiem) nauczyciel wskazuje, że zabawa z piaskiem może doprowadzić do zabrudzenia rąk. Dlatego też każdy uczeń musi uważać, aby nie podnosić dłoni do ust i oczu, a po skończonych zajęciach umyć dokładnie ręce. Na koniec wyjaśnia znaczenie zasady.

Uzasadnienie: obecność brudu można dzieciom wyjaśnić na wiele sposobów, jednak istotne jest, aby po każdej z tych aktywności dzieci pamiętały o myciu rąk – to musi być nawyk.

